
А.Д. Данілова

провідний інженер
Видавничого дому "Академперіодика" НАН України
e-mail: danilova.anna@gmail.com

КОРИСТУВАННЯ ДОДАТКОВИМИ СЕРВІСАМИ БАЗИ ДАНИХ *CROSSREF*

<https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.337.114>

Представлено короткий огляд додаткових сервісів Бази даних CrossRef. Охарактеризовано сервіси *CrossRef Reference Linking* (база даних взаємної цитованості науково-інформаційних матеріалів), *CrossRef Plagiarism Check* (система відстеження оригінальності наукових публікацій та пошуку плагіату), *CrossRef Publication Record* (система контролю версій наукових публікацій), *CrossRef Funding Data* (база даних інформації про джерела фінансування публікацій).

Ключові слова: контент, пошук, додатковий сервіс *CrossRef*, *CrossRef Reference Linking*, *CrossRef Plagiarism Check*, *CrossRef Publication Record*, *CrossRef Funding Data*.

База даних *CrossRef* окрім основних сервісів, пов'язаних з реєстрацією та функціонуванням цифрових ідентифікаторів *DOI* на нові статті та пошуку наданих раніше кодів на статті, вміщені у переліках посилань, пропонує ряд сервісів для отримання інформації щодо цитування наукових публікацій.

CrossRef Reference Linking. Сервіс бази даних *CrossRef Cited-by Linking* – це послуга, яка дає змогу дізнатися, як цитуються зареєстровані публікації і показати цю інформацію на власному сайті. Участь в сервісі *Cited-by Linking* є опціональною і безкоштовною, але для того, щоб користуватись цим сервісом, є дуже важлива умова: щоб з'ясувати, які публікації посилаються на ваш контент і вказати цю інформацію, Ви повинні, у свою чергу, представити список джерел, що цитуються Вашою публікацією.

На практиці це не так важко зробити. Метадані списків літератури можуть легко депонуватися під час реєстрації матеріалів для отримання індексів *DOI* шляхом розміщення *xml*-файлів або за допомогою інтерфейсу форми *Simple Text Query*. Але, як і у випадку з усіма ініціативами *CrossRef*, корисність сервісу *Cited-by Linking* прямо пропорційна активності членів бази даних, і хоча співробітники *CrossRef* активно пропагують *Cited-by Linking*, організовуючи

вебінари і нагадуючи про цей сервіс електронними повідомленнями, участь у ньому журналів досі обмежена. А це означає, що корисність наданої інформації дуже широко варіює серед різних дисциплін і видавців.

Існують і інші служби, які надають послуги перехресних цитувань (наприклад *Google Scholar*, *Scopus*, *ISI* і деякі хостинг-провайдери), ми вважаємо, що сервіс *CrossRef Cited-by Linking* доповнює їх, тому що:

1. Його контролює і управляє ним об'єднання *CrossRef*, тому є можливість здійснювати прямий зв'язок між видавцями без використання посередників.

2. Він не прив'язаний до якої-небудь конкретної метрики, тому метадані можуть бути використані іншими, можна легко перевірити наявні дані чи використати їх для створення нових метрик.

3. Він не обмежений певними дисциплінами і тому буде корисним для пошуку міждисциплінарних цитувань, які зазвичай важко знайти, і для використання видавцями в галузях, що недостатньо висвітлені іншими сервісами.

4. Він не обмежений за типом контенту. *CrossRef* може приймати метадані для статей, монографій, довідників тощо.

5. Сервіс *Cited-by Linking* є дуже точним, оскільки є вершиною інфраструктури *DOI*.

6. *CrossRef* все частіше використовують як джерело для збору "надійних" видавничих метаданих.

Користувачі, які прагнуть використовувати сервіси *CrossRef*, усе частіше зацікавлені у зборі референсних метаданих. *CrossRef* стурбований тим, що, якщо користувачі не зможуть отримати якісну інформацію від БД *CrossRef*, вони будуть використовувати менш точні метадані, які можна зібрати за допомогою ручного пошуку чи сервісів на кшталт *Google Scholar*. Тому БД *CrossRef* докладєає неабияких зусиль для покращення та популяризації власних сервісів.

Оскільки це додаткова послуга для наших членів, і лише частина їх нині бере в ній участь, то кожне видання може отримати тільки частковий перелік *DOI*, що насправді цитують його контент. Перехресні цитування *CrossRef* не призначені для використання як цитатні метрики.

Дані перехресних цитувань станом на січень 2016 р. були такими: кількість депонованих статей із списками літератури — 27 557 841; загальна кількість перехресних посилань — 526 230 299.

Для того, щоб скористатися цим сервісом і отримати дані щодо цитування будь-якої статті, видавці повинні зробити два кроки:

- 1) надати списки літератури для кожної статті, депонованої в *CrossRef*;
- 2) надіслати запит до *CrossRef*, використовуючи *DOI*.

Політика сервісу *Cited-by Linking*.

1. Участь в сервісі *Cited-by Linking* не є обов'язковою для членів *CrossRef*.
2. Учасники повинні депонувати списки літератури поточного матеріалу і отримувати дані (тобто список перехресних посилань для зв'язку з іншими

учасниками). Списки літератури поточного матеріалу повинні бути депоновані до процесу запиту даних. Член спільноти буде вважатися таким, що бере участь у процесі, від моменту першого депонування списків літератури.

3. Учасники можуть отримувати дані тільки для відображення у первинних статтях, які вони видають, для відображення на первинних платформах журналу чи в їхніх вторинних продуктах.

4. Не буде "публічного" інтерфейсу для отримання даних. Наразі існує форма для вільного пошуку одиничного DOI на веб-сайті *CrossRef*, але еквівалентної форми для даних не буде.

5. Участь в сервісі *Cited-by Linking* є безкоштовною.

6. Сервіс *Cited-by Linking* буде недоступним для вторинних даних, за винятком того, що вказано в п. 3.

7. *Cited-by Linking* буде доступним тільки для використання членами у первинному контенті.

CrossRef Plagiarism Check

Що таке сервіс Similarity Check? *Similarity Check* від *iThenticate* є ініціативою, розпочатою *CrossRef* для допомоги своїм членам в активному запобіганні науковому і професійному плагіату. Хоча наразі і доступно кілька інструментів перевірки на плагіат, проте вони не дуже добре підходять для фільтрації наукового контенту через відсутність доступу до відповідної повнотекстової літератури для порівняння. Сервіс *Similarity Check* не має такої проблеми, оскільки база даних поточної й архівної наукової літератури постійно зростає. Ця база даних є однією з двох частин, із яких складатиметься служба *Similarity Check*. Другою частиною є інструмент *iThenticate*, який порівнює авторську роботу з контентом бази даних і показує збіг або подібний текст для подальшого рецензування.

Як це працює? Для участі у сервісі *Similarity Check* видавці повинні спочатку проіндексувати свій контент і включити його в базу даних сервісу. Усім членам *CrossRef* запропоновано зробити свій внесок у базу даних незалежно від того, чи вирішили вони перевіряти свої дані, оскільки це буде корисним усім спільноті *Similarity Check* і допоможе іншим видавцям запобігти перепублікації контенту через незнання.

Другим кроком є перевірка авторських робіт за базою даних. Це робиться через веб-систему *iThenticate* шляхом завантаження документа і виконання перевірки на подібність із базою даних *Similarity Check* та, можливо, з даними, доступними в мережі; *iThenticate* повертає набір результатів у вигляді переліку документів, які можуть значною мірою збігатися з тим документом, щоб був завантажений з метою перевіряння.

Також *CrossRef* закликає всіх видавців-учасників використовувати логотип *Similarity Check* на своїх веб-сайтах і в опублікованих документах, щоб показати, що вони активно перевіряють власний контент на плагіат. Це може допомогти запобігти випадкам плагіату, а також свідчитиме про дотримання науковим періодичним виданням основних засад публікаційної етики. Логотипи і супровідні тексти відтепер доступні на сайті *Crossref*.

Як видання приєднатись до спільноти Similarity Check? Для того, щоб користуватися сервісом *Similarity Check*, видання має брати участь у БД *CrossRef*, і мати змогу дотримуватись правил та умов *Similarity Check*. Зареєстровані члени *CrossRef* мають заповнити он-лайн-форму заявки, підписати ліцензійну угоду і надіслати її електронною поштою на адресу *crossref@turnitin.com*. Для отримання докладнішої інформації про сервіс *Similarity Check* перед підписанням угод треба надіслати питання на адресу *crosscheck_info@crossref.org*.

Скільки це коштує? Оплата за послуги сервісу *Similarity Check* складається з двох частин: плата за перевірку окремого документа і річний адміністративний збір. Збір за перевірку документів оплачується безпосередньо в *Turnitin*; ці витрати значні менші за ті, що стягуються *Turnitin* окремо від сервісу *Similarity Check*, крім того, нараховуються знижки залежно від кількості документів. Річний адміністративний внесок виплачується *CrossRef*, він становить 20 % від річного членського внеску *CrossRef*.

CrossRef Publication Record. Сервіс *CrossMark*® допомагає дослідникам вирішити, якому науковому контенту можна довіряти. Що відбувається, коли дані про наукові дослідження, опубліковані в журналах, книгах, збірниках змінюються? Такі ж педантичні, як і автори, рецензенти і видавці в процесі публікації постійно виправляють помилки, оновлюють, іноді навіть доходять до відмов і вилучення даних. Але як дослідники можуть дізнатися про ці важливі зміни? Служба ідентифікації *CrossMark* від *CrossRef* надсилає повідомлення дослідникам, що видавці мають намір підтримувати в актуальному стані їхній науковий контент. Це дає вченим упевненість у тому, що вони використовують найостанніші і найдостовірніші версії документа. Для того, щоб отримати цю інформацію, читачеві необхідно просто натиснути на логотип *CrossMark* в *PDF*- або *HTML*-версії документа, і з'явиться повідомлення про те, що ця версія документа є актуальною або доступні оновлення. Сервіс *CrossMark* може також надавати й додаткову цінну інформацію про публікацію.

Будь-який читач може безкоштовно отримати доступ до інформації *CrossMark*. Інформація про цілісність опублікованих даних наявна на сторінках для бібліотекарів та дослідників сайту *CrossRef*.

Будь-який член *CrossRef* із гарною репутацією може взяти участь у роботі цієї важливої служби. Як долучитись до роботи, описано на сторінці для видавців на сайті *CrossRef*.

Логотипи *CrossMark* наразі вже були додані до тисяч документів, опублікованих членами *CrossRef*. Партнери *CrossRef*, які хочуть показувати логотипи *CrossMark* у своїх результатах пошуку, для індикації того, що інформація оновлюється і підтримується в актуальному стані видавцями, можуть знайти детальнішу інформацію на партнерській сторінці *CrossRef*.

Інформація про публікацію від *CrossMark*®. Вкладка *Record Tab* може надавати додаткову інформацію стосовно контенту публікації, яка допомагатиме читачам оцінити роботу. Ця інформація є опціональною части-

ною системи *CrossMark*, і кожен видавець-учасник *CrossRef* може вирішувати, включати її чи ні.

У вкладці *Record Tab* можна побачити таку інформацію:

- інформація про фінансування *FundRef*;
- інформація про процес рецензування;
- історія публікації;
- статус перевірки на антиплагиат сервісом *CrossCheck*;
- розкриття інформації у випадку конфлікту інтересів;
- розташування споріднених даних;
- інформація про права або ліцензії.

Деякі організації експериментують із використанням вкладки *Record Tab* для інформації про публікацію, щоб знайти необхідні дослідження за певною тематикою.

Довідкові ресурси:

- Вебінари та презентації: <https://www.crossref.org/conferences/#webinars>
- Загальна інформація <https://support.crossref.org/hc/en-us/sections/115000025203-Crossmark>
- Електронна пошта для запитань crossmark_info@crossref.org
- *CrossMark FAQ* <https://support.crossref.org/hc/en-us/articles/115000110883-Crossmark-FAQ>

Сервіс *Funding Data* від *CrossRef*. *Funding Data* – це стандартний спосіб повідомлення даних про фінансування опублікованих наукових досліджень. Видавці надають інформацію про фінансування за допомогою статей та іншого контенту з використанням стандартної систематики найменувань спонсорів. Ці дані потім стають загальнодоступними для спонсорів та інших зацікавлених сторін через пошукові інтерфейси *CrossRef* і *API* і використовуються для подальшого аналізування.

Як працює сервіс *Funding Data*?

1. Реєстр *Open Funder Registry* надає список стандартизованих імен спонсорів.

2. Видавці або їхні системи відстеження рукописів включають реєстр *Open Funder Registry* в процеси подачі матеріалів. Автори обирають спонсора із цього списку і вказують його найменування і номери грантів у момент подання рукопису. Але може бути, що видавці отримують інформацію про фінансування з контенту під час процесу верстання й друку, й зазначають імена спонсорів у реєстрі *Open Funder Registry*.

3. Інформація про спонсорування передається до виробничих систем видавців.

4. Видавці надсилають спонсорську інформацію (імена та ідентифікатори спонсорів, номери грантів) до *CrossRef* під час звичайного процесу депонування метаданих.

5. Спонсори та інші охочі надсилають запити до *CrossRef* і отримують *DOI* та метадані статей, написаних та опублікованих завдяки їхньому фінансуванню.

Пошук в мережі Funding Data дає змогу будь-кому шукати по імені спонсора і знаходити контент, який отримав фінансування досліджень від цього спонсора. Зрозуміло, що не всі імена спонсорів будуть вказані серед результатів пошуку, але сервіс розвивається, видавці завантажують інформацію щодо фінансування і, отже, з часом все більше назв ставатимуть доступними.

Видавці, які бажать скористатись сервісом для коректного зазначання назв організацій та установ, що надають фінансування на виконання досліджень та оприлюднення отриманих результатів, повинні включити реєстр *Open Funder Registry* до системи подання матеріалів. Для цього можна скористатись формою *Funding Data від CrossRef* або створити свою власну. Також видавці повинні доповнити вимоги до авторів пунктом щодо обов'язкового надання інформації про фінансування. Використовуючи стандартизовані спонсорські дані *CrossRef* під час звичайного процесу депонування метаданих, видавці можуть надавати потрібну інформацію коректно. Якщо певний спонсор відсутній у реєстрі *Open Funder Registry*, необхідно створити для нього новий ідентифікатор, адже без цього дані не депонуватимуться. Ознайомитися з детальною інформацією про те, як запросити нові ідентифікатори, можна за посиланням <http://help.crossref.org/#updating-fundref>. Технічну інформацію про те, як внести спонсорські дані в рамках схеми *CrossRef*, можна знайти у розділі *Funding Data Help*.

Реєстр *Open Funder Registry*. Компанія *Elsevier* профінансувала створення реєстру *Open Funder Registry*. Це список міжнародних спонсорів, їхні ідентифікатори, скорочені та альтернативні назви, країни походження. Цей список, відсортований за абеткою, знаходиться у вільному доступі та повинен бути включений у системи подання рукописів (або його може використовувати видавець для узгодження імен спонсорів у контенті супровідних файлів перед депонуванням).

Сервісом *Funding Data* опікується Косультативна Група, що складається з представників таких організацій: *American Institute of Physics; American Psychological Association; Elsevier; Institute of Electronic and Electrical Engineers; NASA; Nature Publishing Group; Oxford University Press; US Department of Energy; US National Science Foundation; The Wellcome Trust; Wiley & Sons*.

Довідкові ресурси:

- Короткий огляд <https://www.crossref.org/services/funder-registry/>
- Реєстр *Open Funder* <https://github.com/Crossref/open-funder-registry>
- Пошук *Funding Data Search* <https://search.crossref.org/funding>
- Огляд змін *Funding Data* <https://support.crossref.org/hc/en-us/articles/214360746-Funding-data-overview#schema>
- Електронна пошта відділу підтримки support@crossref.org

Пропонуючи користувачам нові сервіси, БД *CrossRef* враховує світові тенденції розвитку наукової періодики, потреби авторів, наукових організацій, фондів, які надають фінансування на виконання досліджень та оприлюднення результатів. Сервіси покликані сприяти розвиткові наукової комунікації, підвищенню рівня дотримання засад наукової етики та захисту

авторського права. Дружній та простий інтерфейс дає змогу легко користуватись сервісами, вносити, корегувати і знаходити потрібну інформацію.

З огляду на те, що наявність індексів *DOI* визнана необхідною умовою для включення у провідні світові наукометричні бази даних *Web of Science Core Collection* та *Scopus*, розвиток і упровадження додаткових сервісів *CrossRef* є надзвичайно актуальним і перспективним.

*A.D. Danilova,
Leading Engineer
of the Publishing House "Akademperiodyka" of the NAS of Ukraine*

USING ADDITIONAL SERVICES OF THE CROSSREF DATABASE

A short reviews of additional services provided by the CrossRef database is given. The services CrossRef Reference Linking (cited-by database of scientific and informational materials), CrossRef Plagiarism Check (system for originality tracking and plagiarism search), CrossRef Publication Record (control system of publication' versions), CrossRef Funding Data (database of publications' funding sources) are described.

Keywords: content, search, CrossRef additional service, CrossRef Reference Linking, CrossRef Plagiarism Check, CrossRef Publication Record, CrossRef Funding Data.